

دین و زندگی ۲

عزت نفس/۲ از ۲

اسوه های عزت در برابر ستمگران

بندگی خداوند توسط پیشوایان ما و پیوند با زندگی عزتمندانه در سخت ترین شرایط

نمونه هایی از عزت نفس پیشوایان:

1- پیامبر اکرم: ردّ وعده ثروت و قدرت و ریاست بر مکه هنگام محاصره طاقت فرسای مشرکان مکه

پیامبر(ص): اگر اینان خورشید را در دست راستم و ماه را در دست چپم بگذارند از راه حق دست بر نمی دارم و تسلیم نمی شوم.

2- امام حسین(ع) (نوه پیامبر): عدم بیعت با یزید (لعنت خدا بر او) هنگام محاصره توسط سی هزار جنگجو

امام حسین (ع): مرگ با عزت از زندگی با ذلت برتر است.

3- حضرت زینب (خواهر شجاع امام حسین(ع)): پاسخ عزت مندانه به جمله تحقیرآمیز عبیدالله بن زیاد، حاکم کوفه پس از تحمل انبوه مصائب و سختی

عبید الله: دیدی خدا چه بر سر خاندان شما آورد؟

دین و زندگی ۲

حضرت زینب(س): [در این واقعه] جز زیبایی ندیدم .

تمرین ایستادگی در برابر تمایلات پست

استمرار پاسخ مثبت به تمایلات و خواسته های تضعیف کننده عزت نفس و سوق دهنده انسان به سوی خواری و ذلت ، احاطه شدن توسط خواری و ذلت انسان (محاط شدن انسان و محیط شدن ذلت) ، عدم مقاومت و تسلیم شدن در برابر هر خواست نامشروع درونی و بیرونی.

بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به تمایلات گناه و بیگانه نامشروع: نوجوانی و جوانی.

دلیل: عادت نکردن به گناه و ریشه دار نشدن خواسته های نامشروع در وجود او

به تعبیر پیامبر اکرم(ص) چنین کسی (نوجوان و جوان) به آسمان نزدیک تر است.

خود عالی و خود دانی

شناخت ریشه تمایلات ناپسند ، راهگشایی م برای رسیدن به عزت و دوری از ذلت.

تمایلات انسان:

دین و زندگی ۲

اول: تمایلات عالی و برتر (تمایلات بُعد روحانی): تمایلات مربوط به روح الهی و معنوی انسان

مانند تمایل به دانایی، عدالت، شجاعت، حیا، ایثار و حسن خلق احساس موفقیت و کمال با رسیدن به این تمایلات.

دوم: تمایلات دانی (تمایلات بعد حیوانی): تمایلات مربوط به بُعد حیوانی و دنیایی انسان

مانند تمایل به ثروت، شهرت، غذاهای لذیذ، زیورآلات و رفاه مادی

احساس لذت و خوشحالی با رسیدن به این تمایلات - میل طبیعی انسانها به این قبیل امور □ این تمایلات لازمه زندگی در دنیا هستند.

این تمایلات در ذات خود بد نیستند، اما نسبت به بُعد معنوی و الهی، بسیار ناچیز و پایین ترند.

تنها حالت بد بودن تمایلات دانی: قرار گرفتن به عنوان اصل و اساس زندگی و غفلت از تمایلات الهی

علم به حد و مرز این تمایلات، تنها در اختیار خداوند

تعیین چگونگی بهره مندی از این تمایلات به وسیله احکام الهی در زندگی □ بهره مندی انسان از آن ها و وصول رشد و کمال واقعی خود.

دعوت کننده های درونی انسان:

دین و زندگی ۲

1- دعوت عقل و وجدان (نفس ّ لوامه)

پاسخ به تمایلات فروتر در حد نیاز و ایجاد فرصتی برای پرورش تمایلات معنوی و الهی.

2- دعوت هوی و هوس «نفس اماره»

سرگرم و مشغول شدن فقط به تمایلات بُعد حیوانی و غفلت از تمایلات عالی و برتر.

نتیجه: قدم گذاردن در وادی ذلت و باز ماندن از مسیر رشد ّ ذلّت و تسلیم در برابر ستمگران و قدرتمندان

تن به ذلت دادن در مقابل دیگران و مغلوب زورگویان و قدرتمندان شدن ّ شکست خوردن در مقابل تمایلات پست درون خود گردیده و تابع خواسته های آنان شده است.

نتایج تحقیقات:

اکثر مجرمان و گناه کاران فاقد عزت نفس یا دارای عزت نفس بسیار پایین

اکثر انسان های مفید و نیکوکار جامعه دارای عزت نفس بالا

جدول علت و معلول عزت

معلول	علت ←
عزت نفس	تسلیم و بندگی خداوند
عزت نفس، دوری از گناه، توجه به خود عالی و نفس اماره	احساس حضور در پیشگاه خداوند
ذلت نفس و افتادن در دام گناه و گرفتار شدن به خود دانی و نفس اماره ی به سوء	غفلت از خداوند
حفظ پیمان با خدا و باقی ماندن بر عزم و تصمیم - مقاومت جوان در برابر شهوت - گدایی نکردن فقیر - شکست ناپذیری در برابر ظالم - تواضع در برابر مردم	عزت نفس
سمت شکستن پیمان با خدا و سستی در عزم و تصمیم	ذلت نفس

